

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ХРИСТО БОТЕВ”
с. Баните, община Баните, област Смолян,
тел.: 03025/22-72 Директор; ЗАСК; e-mail: soou_banite@abv.bg

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ СЕЛО БАНИТЕ

2021 – 2025

**приета с Решение №3 от заседание
на Педагогическия съвет, проведено на 07.09.2021 година, Протокол №7**

**Приета Актуализация на стратегията с решение на педагогическия съвет №3 на
Протокол №9/ 08.09.2022 година. Актуализацията е утвърдена със заповед № 3687-
567 от 08.09.2022 година на директора на училището**

1. Общи положения. История. Статут	стр. 3
2. Анализ на състоянието на образователната институция.	стр. 4
3. Поемане на отговорност.	стр. 14
4. Мисия и визия	стр. 14
5. Принципи	стр. 15
6. Цели.	стр. 15
6.1. Стратегическа цел	стр. 15
6.2. Оперативни цели	стр. 16
6.3. Основни дейности по оперативна цел 1	стр. 16
6.4. Основни дейности по оперативна цел 2	стр. 22
6.5. Основни дейности по оперативна цел 3	стр. 24
6.6. Основни дейности по оперативна цел 4	стр. 31
6.7. Основни дейности по оперативна цел 5	стр. 34
7. Критерии и показатели за измерване на резултатите	стр. 36
8. Обхват на стратегията	стр. 46
9. Администриране	стр. 47
10. Финансиране	стр. 47
11. План за действие с финансиране	стр. 48
12. Мерки	стр. 49
13. Оценка на стратегията	стр. 49

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ. ИСТОРИЯ. СТАТУТ

• НОРМАТИВНА ОСНОВА НА НАСТОЯЩАТА СТРАТЕГИЯ СА:

1. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030)
2. Стратегията на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, „Европа 2020”
3. Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 година
4. Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/.
5. Държавни образователни стандарти по чл.22 от ЗПУО
6. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот
7. Национална референтна рамка.
8. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
9. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности /Стандарт за приобщаващо образование/
10. Национален план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или хронични заболявания в системата на народната просвета Дейности за периоди 2004-2007
11. Съвместен меморандум за социално включване на Република България (2005-2010)
12. Интегриран план за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето 2006-2009
13. Съвместен меморандум по социално включване на Република България
14. Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст.
15. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата.
16. Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в РБългария за периода 2015-2020 г.
17. Стандарт за придобиване на квалификация по професия
18. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.
19. Регионални приоритети на средното образование.
20. Общински политики в средното образование.
21. Спецификата на училището, произтичаща от стандарта за институциите

Настоящата Стратегия за развитие на СУ «Христо Ботев» - с. Баните е разработена на основание чл. 70, чл. 263. (1) и чл. 269. (1) от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС.

Стратегията за развитие на СУ „Христо Ботев“ обхваща периода от 2021 до 2025 година, като се актуализира на две години или при необходимост.

• ИСТОРИЯ, СТАТУТ

Средно училище „Христо Ботев“ – с. Баните има 90-годишна история и е единственото средно училище в Община Баните. В него се обучават 126 ученици от 1 до 12 клас от 24 педагогически специалисти. Съгласно промените в чл. 31, ал. 1 и 3, чл. 39, и чл.311, ал.2, от ЗПУО и възможността за училищна автономия при избора на наименование Средно общообразователно училище променя статута си на

неспциализирано общинско училище, с наименование Средно училище „Христо Ботев“ – с. Баните.

От учебната 2017/2018 година в училището се предлага обучение по профил „Икономическо развитие“ за учениците в VIII клас.

От учебната 2018/2019 година за учениците от VIII клас се предлага професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език по специалност код 7260101 „Извършване на термални процедури в балнеологични и други възстановителни центрове“, по професия код 726010 „Изпълнител на термални процедури“; професионално направление код 726 „Терапия и рехабилитация“. Специалността е подкрепена от работодатели на територията на община Баните в лицето на СБР (санаториума), Общински съвет с. Баните, Кмет на община Баните, както и от РУО на МОН – гр. Смолян.

Предимство на училището е **целодневната организация на обучение**, в която са сформирани 3 групи ЦДО от 1 до 7 клас. Предлага се целодневна организация и за учениците от VIII клас (по желание на родителите и учениците).

Училището е със статут на **средишно** и осигурява транспорт, обедно хранене и целодневно обучение на пътуващи ученици от близки населени места в община Баните. Броят на пътуващите ученици е както следва:

- Учебна 2016/2017 година – 108 ученици;
- Учебна 2017/2018 година – 114 ученици;
- Учебна 2018/2019 година – 109 ученици;
- Учебна 2019/2020 година – 105 ученици;
- Учебна 2020/2021 година – 102 ученици;
- Учебна 2021/2022 година - 93 ученици;
- Учебна 2022/2023 година – 85 ученици.

Училището е **защитено**, с което се гарантира достъпа до образование на учениците от общината. За развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му в училището се формират клубове по интереси: 3 танцови групи: „Звънчета“ (за ученици от начален етап), „Родопски ритми“ – за ученици от прогимназиален етап, и група „Фолклорни ритми“ – за ученици от гимназиален етап. група за „Народно пеене“, групи по спорт, групи за преодоляване на обучителни трудности по проекти и др.

За постигане на целите си училището работи в **партньорство** с активно Училищно настоятелство, Обществен съвет, Ученически съвет (парламент), с две синдикални организации – Синдикална организация към КНСБ и СО „Подкрепа“, както и с органите на местната власт и неправителствени организации. Активно е партньорството със Сружение „Бъдеще за децата ни“ за осъществяване на дейности с ученици в областта на предоставяне на възможности за ученически изяви и развитие на заложи с цел осмисляне на свободното от учебна дейност време на учениците. Традиционни са взаимодействията на училището със сдружение „Клуб по хокей „Мечките“ – сформирани са два отбора по хокей на трева за развитие на спортните навици на учениците. Същите отбори участват активно в зонални и национални състезания.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ:

- **Социално-икономически анализ:**

Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните:

- ✓ 2016-та е годината, белязана с един важен знак за образователната реформа в България - реално разписан, приет и обнародван нов Закон за предучилищното и училищно образование. Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и стремглавото навлизане на информационните и комуникационни технологии в човешкия живот. Единствен начин за справяне с предизвикателствата пред СУ е изграждането на **автономни и инициативни личности**, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя **избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция**, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.
- ✓ **Ключовите компетентности**, които учениците в СУ трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на **общообразователната подготовка**.
- ✓ СУ „Христо Ботев“ – с. Баните предприема политики и мерки за подготовка на учениците *за участие в социалния живот* и пригодността им за реализация на пазара на труда и чрез обучение в **разширена подготовка**, която обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общообразователната подготовка. Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка в училище, се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.
- ✓ Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство - осигуряването на **възможности за приобщаващото образование** като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и *подкрепа на индивидуалността на всяко дете* и на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици. В контекста на приобщаващото образование Средно училище дава ясен знак за **хуманизъм и толерантност**, тъй като в него се интегрират 14 ученици със специални образователни потребности /СОП/ от 1 до 12 клас. Училището е едно от трите училища в област Смолян, които реализираха дейности по проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“. По проекта бе създаден екип от специалисти (ресурсен учител, психолог и логопед), който продължава дейността и към настоящия момент и който отговаря на специфичните нужди от подкрепа на всеки един ученик.

- ✓ Ярък пример за **демократичния дух** на образователната институция е **приобщаването на родителите** като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за **граждански контрол** чрез участие в обществени съвети. На обща среща на родителите през м. VIII. 2016 година бяха определени кандидати от всички класове за членове на Обществения съвет. Съветът работи от м. януари 2017 година в съответствие с Правилника за дейността на обществените съвети.
- ✓ В училището успешно функционира **Училищно настоятелство**, регистрирано през 2011 година по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. През учебната 2022/2023 година предстои да бъде актуализиран съставът и да бъде подновена регистрацията на настоятелството.
- ✓ **Ученическият съвет (парламент)** в СУ е **форма за ученическо самоуправление**, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и училищния учебен план. Училищното ръководство **съдейства** на учениците от училищния съвет да **получават подкрепа и от органите** на местно самоуправление при техни инициативи, свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното **гражданско самосъзнание**, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.
- ✓ **Автономията** на училището да разработва **училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка**, както и да **разпределя учебната програма в рамките на съответния етап** в зависимост от потребностите на учениците е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема **предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми**, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.
- ✓ Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване **квалификацията на педагогическите специалисти** и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. В СУ квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по специализирани международни и национални програми и повишаване на компетентостите на конкретния педагогически специалист. В съответствие с **професионалния профил** на изпълняваната длъжност се търси път за професионалното му развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика. То е **насочено и към напредъка на децата и учениците**. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да **благоприятстват атестацията** им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати. Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване алтернативни източници на

финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

- **Демографска характеристика:**

В последните десетилетия приоритет на община Баните е развитието на туризма в различните му форми: екологичен, селски, балнеоложки и пр. Баните се формира като курортен център и желана дестинация за много туристи, които се възползват предимно от минералната вода и чистия въздух в района. Наличните природни дадености - топъл минерален извор, чиста природа, богата флора и фауна, мек климат и разнообразен релеф, са предпоставка за развитие на различните форми на туризма. Наличието на балнеоложки санаториум и множество хотели в община Баните дава възможност да се използва материалната база и ресурсите. Голяма част от учениците на СУ „Христо Ботев“, които са завършили своето обучение, се насочват към специалности в областта на рехабилитацията и опазване на здравето. В часовете по разширена подготовка училището отговаря на желанието на учениците да изучават разширено предмети, по които полагат приемни изпити във ВУЗ, с цел продължаване на академичното им развитие. Успешно се реализират в специалности: право, икономика, медицина, фармация, техничести и компютърни науки.

Демографските, инфраструктурните и социални промени в Община Баните доведоха до демографски срив – закряха се малките училище в региона. Липсата на работа предизвика масово изселване на семействата в големите градове и в чужбина. През последното десетилетие броят на учениците намалява с около 20 на година. Половината от учениците пътуват ежедневно от близките населени места (седем направления). За първи път през учебната 2016/2017 година няма първи клас. Пет от подлежащите да постъпят в първи клас започнаха обучението си от 6-годишна възраст през учебната 2015/2016 година. През 2017/2018 година са приети 17 ученици в I клас. През учебната 2018/2019 година първокласниците са 11. През учебната 2019/2020 година 8 ученици са приети в I клас; през 2020/2021 година първокласниците са 9, а през учебната 2021-2022 са приети само 5 ученици в I клас. През учебната 2022/2023 година в първи клас са приети шест ученици, двама от които са на 6-годишна възраст.

Средно училище „Христо Ботев“ – с. Баните намира своето място в системата на **неспесиализираните общински училища като средищно и защитено училище с целодневна организация** на учебния ден.

- **По отношение членството в Европейския съюз:**

- ✓ Нарастват изискванията към институциите и СУ предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството в образователната институция
- ✓ Повишава се необходимостта от гражданско участие и е необходимо училището да разработва програми в разширената подготовка по гражданско, здравно и екологично образование, в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.
- ✓ Повишават се възможностите за участие в европейски проекти и програми /алтернативни източници на финансиране

- ✓ Разкриват се възможности за финансиране по Структурните фондове (оперативна програма “Човешки ресурси”, оперативна програма „Регионално развитие”)
- **По отношение на системата на училищното образование:**
  - ✓ Независимо, че в СУ няма отпаднали ученици и не са налице всички характеристики, залегнали в Стратегията за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/, **чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО вменява задължения** на Педагогическия съвет да изработи и приеме **Програма за ранното напускане на учениците от училище** и да се поставят **приоритети**, свързани с **превенция от отпадане** на учениците в задължителна училищна възраст;
  - ✓ Ниска мотивация за учене. /Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на **мерки за повишаване качеството на образованието**
  - ✓ Приоритет на реформата е **ориентираност към интереса** и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
  - ✓ **Преодоляване на пречките пред ученето** чрез разработване на Програма за **равен достъп до качествено образование и приобщаване** на децата и учениците от уязвими групи.
  - ✓ В програмата са залегнали и принципите за **хуманизъм и толерантност** равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
  - ✓ Приоритет в училищната политика е **усвояването на българския книжовен език**. За постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език, училището провежда извънкласни инициативи „Празници на буквите“, „Празници на словото“ и др.
  - ✓ **Иновативността и ефективността в педагогическите практики** и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите, залегнала изцяло **в политиката за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети**. Новото компютърно оборудване и наличието на интерактивни дъски осигуряват възможност за интерактивност на образователния процес в училището.
  - ✓ **Прозрачност на управлението и предвидимост** на развитието на предучилищното и училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция.
  - ✓ Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и **децентрализация**.
  - ✓ **Интегритет на науките** – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

• SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози
ОБЛАСТ „УПРАВЛЕНИЕ /МЕНИДЖМЪНТ/ НА ИНСТИТУЦИЯТА“	
Автономия по отношение на управление на делегиран бюджет.	Частична автономия по отношение на училищни учебни планове и програми, наименование на училището.
Добре разработена система за финансово управление и контрол в публичния сектор.	Необходимост от адекватни училищни политики за развитието си в съответствие със ЗПУО.
Научна и практическа подготвеност на директора във връзка с изграждане на училищните системи за управление на качеството.	Необходимост от изготвяне на вътрешно училищни критерии за установяване на качеството на образованието
КРИТЕРИЙ 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	
Наличие на: 1. Счетоводна политика на образователната институция 2. Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение 3. Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции 4. Система за двоен подпис 5. Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход. 6. Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи 7. Работна инструкция за контрол върху общинската собственост. 8. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна база 9. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи. Училището прави тримесечни отчети, които публикува на интернет страницата си и представя своевременно в ОА. 10. Обществените поръчки по ЗОП и ПРАГ се качват на интернет страницата на училището. 11. Наличие на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения,	1. Адаптиране на Система за финансово управление и контрол в СУ „Христо Ботев“ с. Баните спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО 2. Слаба активност на учителите при търсенето на възможности за финансиране чрез кандидатстване по проекти и програми 3. Недостатъчни компетентности по владеенето на чужди езици за изготвяне на проектната документация /апликационни формуляри, отчетни форми, кореспонденция/ <u>Тенденции:</u> - Квалификация на кадрите за разработване и управление на проекти; - Квалификация при овладяване на компетентности по чужд език /английски, руски/ - Търсене на възможности за реновиране на стола и кухнята на училището. <u>Прогноза:</u> 2023 година.

<p>спонсорства, наеми, проекти и др. 12. ОСИГУРЯВАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ – чрез работа по проекти и програми. До момента училището е разработило и е финансирано по над 50 проекта със средства от ЕС за последните 10 години. 13. Осигуряване на средства от наеми.</p>	
КРИТЕРИЙ 3 и 5: КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	
<p>1. Ръководен персонал Наличие на квалифициран ръководен персонал – директор и заместник-директор по учебната дейност. Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики.</p>	<p>Необходимост от повече приемственост и възможност за взаимозаменяемост.</p> <p>Тенденции: осигуряване възможност за допълнителна квалификация на зам.-директора.</p> <p>Прогноза: изпълнение на програмата за квалификация в образователната институция.</p>
<p>2. Педагогически специалисти Учители и учители ЦДО: - наличие на правоспособни учители по всички учебни предмети, с изключение на предмета музика; - с първа квалификационна степен – няма. - с втора квалификационна степен – няма. - с трета квалификационна степен – един. - с четвърта квалификационна степен – четиринадесет. - с пета квалификационна степен – седем. - добра система за библиотечно и информационно обслужване</p>	<p>Недостатъчна чуждоезикова грамотност.</p> <p>Тенденции – включване на педагогическите специалисти в по-голям брой обучения за овладяване на компетентности за чужди езици.</p> <p>Прогноза – разработване на училищна програма за квалификация, адекватна на нуждите на педагогическите специалисти в съответствие с професионалния им профил.</p>
<p>3. Непедагогически персонал. - Наличие на квалифициран и компетентен непедагогически персонал, отдаден на задълженията си в полза на развитие на учебното заведение. - Добра комуникация с ученици, родители и общественост. - Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики</p>	<p>Необходимост от повече приемственост, възможност за взаимозаменяемост;</p> <p>- чуждоезикова грамотност.</p>
<p>4. Квалификация. - Реализиране на плана за вътрешна квалификация на 100% .</p>	<p>Реализиране на квалификационна дейност от външни институции спрямо потребностите на педагогическите специалисти на 100% .</p>

	<p><u>Индикатори-</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ брой учители повишили квалификацията си през последните 3 години с по-висока степен на образование; ✓ брой преквалификации; ✓ други квалификации и специализации; <p>Тенденции – осигуряване на програми за квалификация и финансови средства за обезпечаване обучението на персонала през 2021-2025 година във връзка с получаване на необходимия брой кредити -16 на година, 48 за 4 годишния период на атестиране.</p> <p>Прогноза – 2021-2025 година.</p>
КРИТЕРИЙ 4. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ	
<p>Изработени:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инструкция за вътрешна комуникация; 2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда, Информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите. 3. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Необходимост от частичен ремонт на помещението за архивиране на документите. 2. Необходимост от привеждане номенклатурата на делата в съответствие със Стандарта за информация и документите. 3. Необходимост от нови материални ресурси за поддържане на архивния фонд – осигуряване на електронни носители – дискове /двойно съхраняване на информацията/
ОБЛАСТ 2. УЧИЛИЩНА СРЕДА	
<p>2.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;</p> <p>Индивидуална среда на ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охрана и сигурност - /училището като безопасно място/ - собствена модерна материална база; - обновени мебели в кабинетите в целия училищен корпус; - кабинети по ИТ с интерактивни стационарни дъски. - изградени помещения за занимания по интереси и организиран отход и 	<ul style="list-style-type: none"> -Необходимост от подмяна на оградата на училището и ремонт на спортните площадки и вертикална планировка на училището. - Необходимост от видеонаблюдение с достъп до всички точки на дворното пространство; -Необходимост от видеонаблюдение по неохванатите класни стаи. <p>Тенденции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на целеви средства /от проекти или програми/ за ремонт на спортните площадки и двора на училището. - Да се осигурят допълнителни зали с компютърни конфигурации, достатъчен брой мултимедийни проектори и подходящ софтуер. <p>Перспективи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обучение на педагогическите

<p>физическа активност;</p>	<p>специалисти по всички учебни предмети</p>
<p>2.2. Създадени възможности за включване на всеки ученик в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.</p> <p>Показател – Ученици: <u>Индикатори</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - прираст на учениците; - намалял брой ученици <p>Прираст на броя ученици: привличане изадържане: Брой ученици в училище е в рамките на 100-150 – устойчивост.</p> <p>Показател – извънкласни дейности: <u>Индикатори:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - нови групи по интереси в рамките на занимания по интереси в целодневната организация на учебния ден и по проекти <p><u>Възможности за включване:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградени клубове за дейности по интереси - Мобилност в дейностите във всички възрастови групи. - Целодневна организация на учебния ден за всички класове; - Партньорство и сътрудничество с действащо училищно настоятелство; - Партньорство с НПО и институции на местната власт. 	<p>Трудности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Трудностите във финансирането правят невъзможни високите изисквания към дисциплината на учениците, тъй като те злоупотребяват със зависимостта на училищата от средствата, които следват ученика. <p>Тенденции – Разработване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програма за осигуряване на равен достъп до образование; - Програма за превенция на ранното напускане на училище; - Механизъм за превенция на агресията и насилието; - Актуализация на Етичен кодекс. <p>Прогноза: 2025 година.</p>
<p>2.3. Осигурени условия за интерактивно учене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигурени 3 интерактивни дъски; - Проведено обучение на около 20 педагогически специалисти за работа със интерактивните дъски. - Непрекъснато споделяне на добри педагогически практики за 	<ul style="list-style-type: none"> - Преобладават добрите практики в начален етап. - Слаба активност на учителите в прогимназия и гимназия. - Невъзможност за реализиране на прием в първи клас на учебната 2016/2017 година. През настоящата 2022/2023 година липсва VII клас - Липса на пълняемост на паралелките

интерактивно учене.	- Все по-малък брой на приеманите ученици в I клас
Критерий 2: Оценяване и самооценяване	
- Непрекъснат анализ на резултатите от вътрешното и външно оценяване /НВО и ДЗИ/ на база постигнатите резултати, - Поставяне на цели и реализиране на дейности с цел изготвяне на обективна самооценка на база резултатите от проведеното оценяване. - Скали за оценяване са изготвени по всички учебни предмети.	Липсва регистър за прозрачност и публичност на резултатите на регионално и национално ниво, според който училището да се съизмери с останалите от региона и страната. Скалите се използват най-често при учителите по чужд език, математика и информационни технологии.

3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ

Нуждата от актуализацията на четиригодишната Стратегия за развитие на СУ „Христо Ботев“ за периода 2021-2025 г. е продиктувана от промените в страната ни в образователната политика след влизане в сила на ЗПУО и Държавните образователни стандарти. Тя е изготвена от ръководния екип на училището и е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за **качествено образование** според Стандарта за управлението на качеството в институциите и образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

Екипът на СУ „Христо Ботев“ – с. Баните се стреми да осигури интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му чрез ранно откриване на заложибите и способностите му в условията на пълна прозрачност и публичност.

4. МИСИЯ И ВИЗИЯ

- **Мисия на Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните**

Превръщането на Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните в модел на съвременно училище за всеки, с високо качество на образованието. Формиране на личности, притежаващи компетентности, необходими за успешна личностна и

професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности, разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

- **Визия на Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните**

- ✓ Модерно конкурентоспособно училище за развитие на дигитални, социални и граждански компетентности чрез актуални стратегии и интерактивни методи и средства на преподаване, подготвящо активни социално-отговорни личности.
- ✓ Хуманно и толерантно училище, ориентирано към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика, осигуряващо равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик и недопускащо дискриминация при провеждане на училищното образование.

5. ПРИНЦИПИ

- 5.1. Законосъобразност** - осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- 5.2. Всеобхватност** – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- 5.3. Прозрачност** - всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- 5.4. Документиране** – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- 5.5. Обратна връзка** – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на РС.
- 5.6. Приемственост** – новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- 5.7. Равнопоставеност** - всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

6. ЦЕЛИ

6.1. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Повишаване авторитета на СУ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и да повиши авторитета на образователната институция като я направи търсена и конкурентоспособна.

Стратегическата цел на СУ е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на опреративните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите на училищните резултати към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

6.2. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Оперативна цел 1: Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на Средно училище „Христо Ботев“ с. Баните.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

- 1.1. Изготвяне на анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и **намиране мястото** на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.
- 1.2. Създаване на вътрешна нормативна уредба за изпълнение дейностите по стратегическата и оперативни цели, свързани с качеството на образованието в училище. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.
- 1.3. Изграждане на **Училищна система за качество**.
  - 1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.
  - 1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите
  - 1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.

1.3.4 Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:

- ✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ развитие на училищната общност

1.3.6 Предефиниране на политики, приоритети и ценности.

- ✓ Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.
- ✓ Запознаване със Стандарта за инспектиране и изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти; в СТРАТЕГИЯТА

2.1.1 Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.

2.1.2 Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2.2 Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет.

2.2.1 Адаптиране на Системата за финансово управление и контрол в СУ „Христо Ботев“ с. Баните спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО:

Разработване на:

- ✓ Счетоводна политика на образователната институция.
- ✓ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение
- ✓ Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции
- ✓ Система за двоен подпис
- ✓ Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.
- ✓ Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи
- ✓ Работна инструкция за контрол върху общинската собственост.

2.2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба

2.2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.3. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.3.1. Наличие на приходи на училището.

2.3.2. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.3.3. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

Дейност 3: Квалификационна дейност

3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона – „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.

3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки.

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

3.2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции

3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация.

3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

3.3. Споделяне на ефективни практики.

3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

✓ Дни на отворени врати, събирания на Педагогическите екипи по ключови компетентности и др.

✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит – по направления и по екипи за ключови компетентности.

Дейност 4: Нормативно осигуряване

4.1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция:

✓ Инструкция за вътрешна комуникация;

✓ Правилник за документооборота

4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.

4.1.3. Изграждане на автоматизирано библиотечно обслужване

4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

- 4.2.1. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки спрямо новите изисквания на Наредба 6 за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала/;
- 4.2.2. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
- 4.2.3. Поетапна актуализация на библиотечните единици.
- 4.3. Състояние на училищната документация.
- 4.2.4. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Стандарта за информация и документите;
- 4.2.5. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.
- 4.3. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
- 4.3.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
- 4.3.2. Справочна и художествена англоезична литература;
- 4.3.3. Философска и психологическа литература
- 4.3.4. Методическа литература и др.
- 4.3.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

- 5.1. Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала
  - 5.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори.
  - 5.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация;
- 5.2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
  - 5.2.1. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.
- 5.3. Създаване на правила за делегиране на права;
  - 5.3.1 Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.
  - 5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.
- 5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;
  - 5.4.1 Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование
  - 5.4.2 Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непедagogически специалисти съгласно стандарта за финансиране.
  - 5.4.3 Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.
- 5.5. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
  - 5.5.1. Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
  - 5.5.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

- 5.6. Разработване на политика за насърчване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.
- 5.6.1. Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.
- 5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.
- 5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.
- 5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.
- 5.7.1. Антикорупционна програма;
- 5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

Оперативна цел 2: Изграждане на училищен механизъм за адаптиране на ученика към училищната среда

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда

1.1. Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива орхана.

1.2.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната средата и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.2.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване

1.2.3. Изграждане на училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.3. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите чл.31, ал.3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

1.4. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

✓ Включването на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.

1.5. Осигуряване на условия за неформално и информално учене.

1.6. Осигуряване на алтернативни форми на обучение:

- В електронна среда;
- Дистанционно;

- 1.7. Осигуряване на условия за интерактивно учене.
- 1.7.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
  - 1.7.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
  - 1.7.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване)
  - 1.7.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;
  - 1.7.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

- 2.1. Създаване условия за *интегриране на ученици* със СОП;
- 2.2. Запознаване със Стандарт за приобщаващото образование; Изготвяне на **програма за осигуряване на равен достъп** до образование;
- 2.3. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- ✓ Програма за превенция на ранното напускане от училище.
  - ✓ Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.
- 2.4. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- ✓ Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността
  - ✓ Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.
  - ✓ Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.
- 2.5. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
- 2.5.1. Съвместна работа на педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.
  - 2.5.2. Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.
- 2.6. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 2.6.1. Интернет страница на училището;
  - 2.6.2. Електронен дневник;

- 2.6.3. Електронни портфолия на учители;
- 2.6.4. Електронни портфолия на класове.
- 2.7. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията:
  - 2.7.1.Провеждане на ефективна медийна политика;
  - 2.5.3.Поддържане интернет страница на училището,
  - 2.5.4.Активно включване на учениците в дейността на училищните медии.
  - 2.5.5. Поддържане на училищния сайт с актуална информация.

Оперативна цел 3: Управление на образователно-възпитателния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентира към мислене

Дейност 1: Учебна дейност

- 1.1. Разработване и въвеждане на **модел** за подготовка и планиране на уроците, включващ:
  - 1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището. Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване
  - 1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост
  - 1.1.3 Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост
  - 1.1.4 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.
  - 1.1.5 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.
  - 1.1.6 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.
  - 1.1.7 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.
  - 1.1.8 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.
    - 1.1.1.1. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:
    - 1.1.1.2.Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса им и на потребност от аргументирана позиция и защитата ѝ.

1.1.1.3.Открояване на структурни елементи, които са предпочитани и очаквани от учениците.

1.1.1.4.Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.

1.1.1.5.Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.

1.2. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.2.1.Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.2.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

1.2.3.Осигуряване на обучения за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.2.4.Интерактивен подход на обучение, създаване условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици.

2.1.1. *Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.*

2.1.2. *Осигуряване на обучение за учителите по доцимология – свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка, основани на:*

✓ **Достъпност на оценяването** - в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа/;

✓ **Точност** – отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;

✓ **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики.

✓ **Яснота** - дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни.

✓ **Съгласуваност** - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели.

- ✓ **Сравнимост** - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики.
- ✓ **Свързаност** - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани
- ✓ **Надеждност** - Надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на Статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката.
- ✓ **Безпристрастност** - характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени.
- ✓ **Обективност** - Обективността е характерно свойство, който потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространява **надежден и непредубеден начин**. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и че следваните политики и практики са прозрачни за потребителите и респондентите на изследванията.
- ✓ **Предварителен достъп –прозрачност в системата (вътрешен достъп).**
- ✓ **Подобряване на качеството (дейности).** Подобряването на качеството се отнася до всичко, което повишава възможностите на организацията да посрещне изискванията за качество. Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни "стандарти" /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график за датите за тестовете и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите. Наличие на доказателства, чрез които това може да бъде доказано.

2.2.5 Валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене по условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение/ чл.1, ал. 4 от ДОС за оценяване/.

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка.

2.3.1. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.2. Генериране на данни в системата:

- ✓ средните резултати на училището от националното външно оценяване,
- ✓ средните резултати за областта,
- ✓ средните резултати за страната,
- ✓ представяне на средните резултати на учениците пол.

2.3.3. Публично оповестяване на данните.

2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове (в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване).

2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване.

2.5.2. Направляване на учениците да преценяват и самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3. Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- ✓ Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ Изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ Развитие на училищната общност.

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях.

При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката

3.2.1. Създаване на условия за проетно учене;

3.2.2. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип.

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- ✓ осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- ✓ зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- ✓ получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
- ✓ осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
- ✓ осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители.

✓ осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот.

✓ екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.

3.3.1 Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.2. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността

3.3.3. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.4. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за *успешно полагане* на изпитите от НВО и ДЗИ.

4.2. Организиране на *допълнително обучение* по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година. /чл. 124, ал.2 от ЗПУО/.

4.3. Непрекъснато консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма.

/На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествено показател, които може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява./чл.120, ал.7 и 8 от ЗПУО.

4.5 Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

- ✓ Организиране на „Празници на словото“ – БЕЛ /Стандарт – усвояване на БКЕ/ - ПРИОРИТЕТ – РОДНОЕЗИКОВАТА ПОДГОТОВКА /Маратони на четене, състезания по декламаторско майсторство, дефилета на литературни герои, рицари на книгата, състезания по грамотност и др./;
- ✓ Партньорство с община Баните и мултиплизиране на добрите практики чрез покана за участие на други училища от града и региона.
- ✓ Хепънинг – „Да пазим природата“, „Зелена планета“ – организиране и провеждане на инициативата в партньорство с РУО и мултиплициране на добрия опит сред образователните институции от Югоизточен регион.

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

- В начален етап:
  - ✓ „Лингвистично кенгуру“
  - ✓ „Европейско кенгуру“
  - ✓ „IT Знайко“;
  - ✓ „Многознайко“ и др.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти

- ✓ „Еразъм +“ – учители по английски език.
- ✓ Програми и проекти на МОН – зам.директори + учители по ИТ и учители по предмети.

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

- ✓ **Планиране**, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.
- ✓ **Създаване на условия за повишаване на квалификацията** – вкл. финансови и за придобиване на следдипломна квалификация;

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

- ✓ награди и отличия – награди „Неофит Рилски“, „Учител на годината“.
- ✓ Мотивиране на екипи от ученици, учители и други педагогически специалисти за участие в конкурса „Училище на годината“

- ✓ Регламентиране на допълнително заплащане във вътрешните правила за работната заплата за положен допълнителен труд.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4: ИЗГРАЖАДЕНЕ НА УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗИЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите

1.2. Разработване на система от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.

1.3. Изгарждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.

1.4. Създаване на система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.

1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.

1.6. Назначаване на педагогически съветници и психолози в училище/там където е няма/ и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност

1.7. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

1.8. Разработване и реализиране план на Дейност на УКБППМН.

- ✓ Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;

- ✓ Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

- ✓ На ниво паралелки;

- ✓ Чрез формите на ученическото самоуправление;

- ✓ Чрез изяви в училищните медии;

- ✓ Чрез проекти и програми;
- ✓ Чрез съдействие от компетентни органи.
- ✓ Чрез партньорство с институции по чл. 49. (1), т.2, 3 и т.5.

2.1.1. кариерно ориентиране и консултиране;

2.1.2. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;

2.1.3. педагогическа и психологическа подкрепа.

- ✓ Чрез осигуряване на обща подкрепа /чл.178 от ЗПУО/:
  - екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
  - кариерно ориентиране на учениците;
  - занимания по интереси;
  - библиотечно-информационно обслужване;
  - грижа за здравето;
  - дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

✓ Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им

✓ Провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.

2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.

2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.

- ✓ Здравни беседи;
- ✓ Дискусии с представители на здравни организации;

- ✓ *Обучения;*
- ✓ *Състезания.*

2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците

- ✓ *Хепънинги,*
- ✓ *срещи с горски работници,*
- ✓ *състезания на открито;*
- ✓ *посещения в близки местности;*
- ✓ *изграждане на еко-база*
- ✓ *демонстрационни модели за ВЕИ;*
- ✓ *други*

2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.

- ✓ *Патриотичен календар на класа.*
- ✓ *Ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник, вкл.*
- ✓ *творби на учениците и възможности за публикуването освен в училищните, и в местни и национални медии.*

2.8. Ритуализация на училищния живот.

- ✓ *Патронен празник;*
- ✓ *Символи и ритуали.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5: ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО

- **РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО, СЪДЗАВАЩА СОЦИАЛНА АНГАЖИРАНост И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ПРИ РАБОТА С РОДИТЕЛИ, УЧЕНИЦИ И ОБЩЕСТВЕНост.**

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители (ако има такива) – Система за наставничество или менторство.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището. Изграждане на професионални училищни общности.

1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2. Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическите екипи за усвояване на ключовите компетености, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление

2.3.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките. /187, ал.2, т.5 ЗПУО

2.3.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.3.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности. Чл. 208. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо/.

✓ *Коледни конкурси;*

✓ *Празници на словото;*

✓ *Училищни изложби;*

✓ *Форуми за превенция на агресията и насилието*

✓ *Дарения за деца в тежко социално*

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и Стандартите.

2.5. Създаване на функциониращо „Училище за родители” с превантивни функции

2.6. Дейност на училищното настоятелство

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

2.1.1. Партньорство с висши училища и с представители на работодателите и на юридически лица с нестопанска цел при разработване на програми за избираемите модули за придобиване компетентности в рамките на профилираната подготовка, определени в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

2.1.2. Партньорство с висши училища, област Смолян и РУО – Смолян при организирането на националните и регионлани състезания.

2.1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията

2.5. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност, и разяснителна кампания за план – приема като традиции и нови тенденции. Участие на родителите при определянето на план-приема в училището.

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

7. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ:

7.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

- 7.1.1.** Утвърден план за изпълнение на стратегическите цели
- 7.1.2.** Актуализирани вътрешни правилници.
- 7.1.3.** Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училището
- 7.1.4.** Разработени актуални вътрешни нормативни актове.
- 7.1.5.** Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки за 1-12 клас
- 7.1.6.** Разработена и утвърдена програма за целодневна организация
- 7.1.7.** Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност.
- 7.1.8.** Разработени индикатори за контрол и инспектиране на образователната
- 7.1.9.** Изградени училищни екипи за разработване на проект.
- 7.1.10.** Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.
- 7.1.11.** Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК
- 7.1.12.** Разработен и актуализиран бюджет от 01.01.2021 спрямо Стандарта за финансиране на институциите и Стандарта за управление на качеството. Послбедна актуализация на стандарта от 01.01.2021 година.
- 7.1.13.** Публикувани на сайта на училището:
  - ✓ *Бюджет на училището;*
  - ✓ *Отчети по тримесечия, полугодия и календарна година;*
  - ✓ *Процедура за възлагане на обществена поръчка.*
  - ✓ *Обществени поръчки на училището /хранене, ремонти, доставки и др.*
- 7.1.14.** Изградена вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция.
- 7.1.15.** Действаща библиотека /изградено автоматизирано библиотечно обслужване/
- 7.1.16.** Актуализирани библиотечни единици
- 7.1.17.** Наличие на училищен архив
- 7.1.18.** Актуализиран правилник за архивиране на документите;
- 7.1.19.** Изработена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
- 7.1.20.** Набавена: справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
- 7.1.21.** Утвърдени вътрешни правила и процедури за назначаване и съкращаване на персонал
- 7.1.22.** Утвърдени критерии за оценка труда на учителите и служителите
- 7.1.23.** Изградена: Актуализирана оценка на риска
- 7.1.24.** Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, групи по интереси и др.
- 7.1.25.** Осигурени условия за интерактивно учене

- 7.1.26.** Наличие на достъпни източници: Научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; Методически помагала на електронен и хартиен носител;
- 7.1.27.** Кабинети и стаи с интерактивна образователна среда;
- 7.1.28.** Наличие на училищен сайт с актуална информация.
- 7.1.29.** Електронен дневник;
- 7.1.30.** Електронни портфолия на учители;
- 7.1.31.** Електронни портфолия на класове.
- 7.1.32.** При годишното и урочното планиране се съобразява с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост.
- 7.1.33.** Прилага диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците
- 7.1.34.** За урока има подготвени разнообразни учебни материали, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
- 7.1.35.** Ясна и методически обоснована структура на урока
- 7.1.36.** Структурните компоненти на урока се разпределят равномерно във времето
- 7.1.37.** Съдържанието на изложението е адекватно на поставените цели, като се съобразява с възможностите, интересите и потребностите на учениците.
- 7.1.38.** Осигурява връзка между съдържанието на настоящия урок и предходни уроци и по-рано изучаван материал
- 7.1.39.** Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците
- 7.1.40.** Умения за работа в екип
- 7.1.41.** Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките
- 7.1.42.** Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас
- 7.1.43.** Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 7.1.44.** Организиран от училището състезания, конкурси
- 7.1.45.** Реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 7.1.46.** Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 7.1.47.** Изградени екипи за работа по проекти
- 7.1.48.** Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 7.1.49.** Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 7.1.50.** Изготвен план и аналитичен отчет на УКБППМН
- 7.1.51.** Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
- 7.1.52.** Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.
- 7.1.53.** Брой разговори, наблюдения и проучвания
- 7.1.54.** Брой проведени здравни беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.
- 7.1.55.** Брой реализирани дейности с екологична насоченост.

7.1.56. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.

7.1.57. Брой проведени инициативи с включване на родители.

7.1.58. Брой проведени родителски срещи в училището с отделните паралелки

7.1.59. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, Училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.

7.1.60. Съгласуване и утвърдени училищни нормативни актове.

7.2. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Рамковите критерии и показатели за самооценяване на качеството на образование в институциите са дефинирани по области на самооценяване.

• Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието;

1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието;

1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието;

1.4. Създаден механизъм за ранно предупреждение;

1.5. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на високо качество за образованието.

Индикатори: - брой документи;

- брой проведени срещи,

- заповед за утвърждаване

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;

2.2. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета;

2.3. Наличие на приходи на училището

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Показатели:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.3. Делегиране на права;
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите и служителите;
- 5.5. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности;
- 5.6. Качество на административното обслужване.

• Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.2. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 2.3. Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- 2.4. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
- 2.5. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 2.6. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

- 3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда;
- 3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица;
- 3.3. Наличие на съвременно оборудвани кабинети;
- 3.4. Осигуреност с материали и консумативи;
- 3.5. Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет;
- 3.6. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета /физкултурния салон – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;
- 3.7. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

- 4.1. Информационна система за движение на информацията;
- 4.2. Осигуреност на училището с интернет;
- 4.3. Наличие и качество на компютърна техника;

• Област: Образование и възпитание

Критерий 1: Учебна дейност

Показатели:

1.1. Подготовка и планиране на уроците

1.2. Структура на урока - ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици

2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка

2.4. Ритмичност на оценяването

2.5 Изградени умения у учениците за самооценяване

Критерий 3: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Показатели:

3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците

3.2. Умения за работа в екип в паралелката.

3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките

Критерий 4: Резултати от обучението

Показатели:

4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас

4.2. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.

Критерий 5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

5.1. Организираны от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изградени екипи за работа по проекти

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

1.1. Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите

1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности

1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност

1.4. Наличие на психолог в училище и организация на работата му за активна подкрепа на възпитателната дейност

1.5. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

1.6. Дейност на УКБППМН

Критерий 2: Дейности по основни направления на възпитателната дейност

Показатели:

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им

2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.

2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот

2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците

2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности

2.8. Ритуализация на училищния живот

• Област: Училищно партньорство

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1. Партньорство между преките участници в училищното образование
- 1.2. Създадени условия за подкрепа на млади учители (ако има такива)
- 1.3. Включване на учителите в управлението на промените в училището
- 1.4. Партньорство на училищното ръководство с екипите за ключови компетентности, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление
- 1.5. Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.6. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности
- 1.7. Осигурен достъп на родителите до учебната документация
- 1.8. Дейност на училищното настоятелство

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

- 2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление
- 2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията
- 2.3. Взаимодействие с местната общественост
- 2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията
- 2.5. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

8. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

- ✓ Ученици;
- ✓ Педагогически специалисти от училището;
- ✓ Директор;

- ✓ Заместник-директор;
- ✓ Психолог;
- ✓ Ресурсен учител;
- ✓ Непедагогически персонал;
- ✓ Родителите – чрез обществен съвет и училищно настоятелство.
- ✓ Социалните партньори.

9. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическата и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране. Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователно-възпитателния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественения съвет като орган за граждански контрол.

10. ФИНАНСИРАНЕ.

Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните е на делегиран бюджет от 2008 година. Управлението на делегирани средства позволява оперативна самостоятелност при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2009 година насам като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;
- работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл.22, ал.2, т.17 от Закона.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства, се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на институцията;
- Целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – Община Баните;
- Собствени средства;
- Средства от проекти и програми, финасирани от ЕС;
- Други източници.

11. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ФИНАНСИРАНЕ:

№	Дейност	финансиране	срок
1.	Изработване и утвърждаване на цялостна концепция за провеждане на образователния процес – учебен план и програми, Етичен кодекс, екипи за ключови компетентности и комисии, план-прием, целодневно обучение.	Делегиран бюджет	до 15.09. на всяка година
2.	Обновяване и (до)оборудване на класни стаи и кабинети в начален, прогимназиален и гимназиален курс.	Делегиран бюджет и външно финансиране	през летен период - до 15 септември на всяка учебна година
3.	Достъп до интернет и монтиране на мултимедия във всяка класна стая и кабинет.	Делегиран бюджет и дарения	септември 2025 г.
4.	Изграждане на специализиран кабинет за приобщаващо и подкрепящо образование (ресурсен кабинет).	Делегиран бюджет	октомври 2017 г.
5.	Обновяване на административен корпус, на фойета и коридори.	Делегиран бюджет	септември 2022 г.
6.	Ремонт на външна спортна площадка, изграждане на съоръжения за различни видове спорт.	Проектно финансиране, общинско финансиране	2021 – 2025 г.
7.	Ремонтни дейности на покрива на основен корпус – улици, подмяна на керемиди	Проектно финансиране, собствени средства	декември 2022 г.
8.	Ремонтни дейности на покрива на физкултурния салон – улици, подмяна на покрив	Проектно финансиране, собствени средства	декември 2022 г.
9.	Участие в квалификационни форми на педагогическия състав.	Делегиран бюджет, синдикати, община	постоянен
10.	Разработване, спечелване и реализиране на национални и европейски проекти.	Фондове на ЕС, община, дарения	постоянен
11.	Продължаване на работата по програми „Училищен плод“, „Училищно мляко“, „Без свободен час“.	Министерство на земеделието и Министерство на образованието	постоянен
12.	Доразвиване на традициите за съвместни тематични изяви с читалище „Просвета“ –	Смесено финансиране	постоянен

	село Баните		
13.	Съвместни изяви със сдружение „Бъдеще за децата ни“, със сдружение „Клуб по хокей „Мечките“ и други за осмисляне на свободното от учене време на учениците	Смесено финансиране	постоянен
14.	Продължаване на традицията за провеждане на благотворителни Коледни и Великденски тържества и базари	Дарения	всяка учебна година
15.	Провеждане на традиционен училищен спортен празник, участия в районни и общински спортни състезания.	Делегиран бюджет, 129 ПМС	постоянен
16.	Участие в проекти с международно участие	Дарения, неправителствени организации	2021 – 2025 година
17.	Участие в международни проекти по програма „Еразъм +“ с чуждестранни партньории и в сътрудничество с НПО	Финансиране от програмата	2021 – 2025 година
18.	Участие в НП, финансирани от МОН	Финансиране от програмата	2021 – 2025 година

12. МЕРКИ:

- С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда **мотивацията** на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в Средно училище „Христо Ботев“ – село Баните.
- **Запознаване** на екипа с **промените** в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира прака ангажираност на лицата в него.
- **Актуализация на вътрешните нормативни актове** и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целита на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.
- Актуализиране на **учебни планове и програми** и разработване на авторски в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.

13. ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА:

Измерването на постигнатото качество през 2025 година е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за периода 2021-2025 г. на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий, както и конкретни задължения на отговорните лица и целевите и собствените източници за финансиране.

- **ПОНЯТИЕН АПАРАТ:**

За целите на стратегията са използвани следните понятия:

- ✓ **Обучение от смесен тип „хибридно обучение“** - съчетава предимствата на ученето с непосредствен контакт и електронното обучение, при който се комбинират различни методи на обучение, медии и теории.
- ✓ **електронно учене** – използват се цифрови медии за представяне и разпространение на учебните материали и/или за подпомагане на междуличностното общуване;
- ✓ **дистанционно учене** – организирано през времеви и пространствени разстояния въз основа на подходящо изготвена програма и съответни образователни ресурси (напр. печатни материали, електронно обучение) заедно с подходящото ръководство и подкрепа от страна на доставчика (напр. лекционни курсове, семинари, консултации, индивидуално наставничество, обучение, които често се предоставят онлайн или чрез телеконферентна връзка). В международното образование, дистанционното образование и обучение е предимство, тъй като ефективното и достъпното в ценово отношение използване на обучителни медии се подпомага допълнително от „присъствени събития“ без да е необходима постоянна образователна организация или присъствие на преподавател в приемащата държава.
- ✓ **Виртуално образование.** Във „виртуалната класна стая“ интернет служи като средство за свързване на учащи се и преподаватели, които са разделени от географското си местоположение. Виртуалното обучение улеснява синхронна форма на дистанционно обучение. Това е технология, която използва ресурси на електронното обучение и комуникационните средства на интернет (образователни портали, системи за видео или аудио конференции, електронно побратимяване и т.н.). Най-често използваният метод е онлайн курсът на живо.
- ✓ **Достъпност на оценяването** - */в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа/;*
- ✓ **Точност** – *отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;*
- ✓ **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики. *Трябва да разработите методология за сравнителен анализ*
- ✓ **Яснота** - *дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни.*
- ✓ **Съгласуваност** - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели;

- ✓ **Сравнимост** - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между

Действителните стойности на статистическите характеристики.

- ✓ **Свързаност** - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани.
- ✓ **Надеждност** - Надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на Статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката.
- ✓ **Безпристрастност**- характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени.
- ✓ **Обективност** - Обективността е характерно свойство, който потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространявана надежден и непредубеден начин. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и че следваните политики и практики са прозрачни за потребителите и респондентите на изследванията.
- ✓ **Предварителен достъп** – Това налага прозрачност в системата. Нарича се още и „вътрешен достъп.
- ✓ **Подобряване на качеството (дейности).** Подобряването на качеството се отнася до всичко, което повишава възможностите на организацията да посрещне изискванията за качество. Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

• ИЗТОЧНИЦИ:

- ✓ *Закон за предучилищното и училищно образование;*
- ✓ *Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план (Обн. ДВ. бр.94 от 4.12.2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.76 от 28.08.2020 г.) (акт. 03.09.2020 г.)*
- ✓ *Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка (обн. ДВ. бр.95 от 8.12.2015 г., в сила от 08.12.2015 г.; изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8.09.2020 г.) (акт. 07.10.2020 г.).*
- ✓ *НАРЕДБА № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език (обн. - ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г., в сила от 01.09.2016 г.)*
- ✓ *Наредба № 7 от 11 август 2016 г. за профилираната подготовка (публ. 29.09.2020 г.) (обн. ДВ. бр.67 от 26.08.2016 г., изм. ДВ. бр.80 от 28.09.2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.71 от 10.09.2019 г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 11.09.2020 г.) (публ. 29.09.2020 г.*
- ✓ *НАРЕДБА № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование*

- (обн., ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г., в сила от 23.08.2016 г., ..., бр. 77 от 1.09.2020 г., в сила от учебната 2020/2021 година) (публ. 31.03.2020 г., акт. 01.09.2020 г.)
- ✓ НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн., ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., сила от 1.09.2016 г.,..., изм. ДВ. бр.92 от 27 октомври 2020 г.) (акт. 05.01.2021 г.)
  - ✓ НАРЕДБА № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (обн., ДВ, бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 20.09.2016 г.,..., бр. 43 от 13.05.2020 г., в сила от 13.05.2020 г.) (публ. 14.05.2020 г., акт 01.09.2020 г.)
  - ✓ НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (Обн. - ДВ, бр. 80 от 11.10.2016 г., в сила от 11.10.2016 г.; изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г.)
  - ✓ НАРЕДБА № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (обн., ДВ, бр. 61 от 2.08.2019 г., в сила от 2.08.2019 г.)
  - ✓ НАРЕДБА № 15 от 08.12.2016 г. за инспектирането на детските градини и училищата (Обн. - ДВ, бр. 100 от 16.12.2016 г.)
  - ✓ НАРЕДБА за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 81 от 10.10.2017 г., ... изм. и доп. ДВ. бр.13 от 16.02.2021 г.) (актуализирана 18.02.2021 г.)
  - ✓ НАРЕДБА за приобщаващото образование (обн. - ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г.; ...; изм. и доп. ДВ. бр.92 от 27 октомври 2020 г.) (акт. 11.11.2020 г.)
  - ✓ Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие (обн. ДВ. бр. 84 от 29.09.2020 г.) (публ. 29.09.2020 г.)
  - ✓ Система за управление на качеството на образователна организация като част от организационното поведение, Център за образователни технологии, 2015.
  - ✓ Стоянова, Л., Изграждане на училищни системи за управление на качеството, В: Професионално образование, бр.3, С., 2014.
  - ✓ Стоянова, Л., Стратегическо управление и качество на образованието – В: Иновации в образованието и познавателното развитие, Бургас, 2014
  - ✓ Стоянова, Л., Стратегическо управление, организационно поведение и „Учене през целия живот“ В: Сборник доклади на международна научна конференция“ Учене през целия живот“, Сл. бряг, 2014.

Дата: 08.09.2022 година

Село Баните